

Spannend bedacht, maar als experiment mislukt

TONEEL

Achterkant

De Warme Winkel

★★★★★

Twintig minuten voor aanvang, klinkt het uit de intercom. Twee mannen rommelen wat, met een bakkie troost en andere spullen. Tweederangsfiguren zijn het, die tot hun woede nergens vermeld staan in de seizoensbrochure van Toneelgroep Amsterdam. Die van 26/27. Dertien jaar verder? Maar de twee ogen als overjarige hippies. Als een scherm ratelend is opgetrokken, kijken we uit op het podium van de schouwburg. Op kleine monitoren zien we de scène van voren. 'Lange dagreis naar de nacht' van Eugene O'Neill wordt daar gespeeld. Hier, de achterkant, belooft er een commentaar op te worden. 'Achterkant' is weer 's zo'n goed idee van De Warme Winkel. Nieuw is het niet. Toneelschrijvers hebben al met het thema gespeeld. Alan Ayckbourn in 'Huis en tuin', met op en achter het toneel twee geheel andere kanten van de personages, of Ronald Harwood met de kleedka-

mertreurigheid van een gewezen steracteur ('The Dresser'). Het spannende van 'Achterkant' lijkt de directe confrontatie tussen twee totaal verschillende gezelschappen, het ene volbloed non-conformistisch, het andere in hart en nieren een repertoiregezelschap. Vincent Rietveld en Ward Weemhoff zetten vol in op het neerhalen van regulier theater en bijbehorende acteurs. Zelf zijn zij en hun eigen groep mislukt, wat een hoop gal naar boven haalt. En daar blijft het bij.

Een met drank gevulde fles spa is best een lollige verwijzing naar de stiekeme verslavingen in O'Neills stuk, de naamgrap Jan Verswaffelt een geintje, en natuurlijk is repertoiretoneel soms pure egotripperij, maar na de zoveelste sneer en woordspeling begint het te vervelen. Dan wil je weten: wie zijn zij, wat willen ze beweren en waarom is het 2026?!

Rietveld en Weemhoff zijn vaak geestig en inventief, maar hier komen ze er niet uit. Uit een interview verneem ik dat zij stand-ins spelen, die kennelijk vergeefs op een ultieme kans wachten, maar uit

hun voorstelling blijkt dat nergens. Het almaar afzeiken klinkt naar rancune, dramatisch geen boeiend onderwerp. Melig ook uiteindelijk. Ronduit smakeloos in het honen van een actrice/spreekster bij het afscheid van Jeroen Willems. Pas in een korte interactie met de voorkant, een intermezzo met actrice Marieke Heebink, gebeurt er iets, wat vooral te danken lijkt aan haar stijlvol zwiiggende pose. Zo worden de dwarsliggers, onbedoeld, afgetroefd. Het was de moeite waard om uit te proberen, maar als experiment is 'Achterkant' mislukt.

HANNY ALKEMA

Stadsschouwburg Amsterdam t/m 31-8 en 17/21-9. Inl.: www.dewarmewinkel.nl.